

RAPORT I DEPARTAMENTIT TË SHTETIT TË SH.B.A. TRAFIKIMI I PERSONAVE (4 Qershor 2008)

Synimi i këtij Raporti është të stimulojë veprim dhe të krijojë partneritete anembanë botës në luftën kundër skllavërisë së ditëve moderne. Vendet që përcaktohen se kanë një numër domethënës viktimash të trafikimit klasifikohen në një prej tri grupeve. Vendet që vlerësohen se përmbushin "standardet minimale për eliminimin e formave të ashpra të trafikimit" klasifikohen në Grupin 1. Vendet që vlerësohen se nuk përmbushin plotësisht standardet minimale, por po bëjnë përpjekje domethënëse për t'i përmbushur këto standarde minimale klasifikohen në Grupin 2. Vendet që vlerësohen se as nuk përmbushin standardet minimale dhe as po bëjnë përpjekje domethënëse për t'i përmbushur ato klasifikohen në Grupin 3.

Lista e Vrojtimit përbëhet nga vende të Grupit 2 që përcaktohen se: (1) nuk kanë bërë "përpjekje në rritje" gjatë vitit të kaluar; (2) kanë shmangur statusin e Grupit 3 bazuar mbi angazhime ndaj reformave anti-trafikim gjatë vitit pasues, ose (3) kanë një numër shumë domethënës viktimash trafikimi ose një popullsi domethënëse viktimash në rritje.

KOSOVA

Kosova është rast i veçantë për raportin e vitit 2008 sepse nuk ka pasur një qeveri nationale efektive për pjesën më të madhe të periudhës reportuese. Kuvendi i Kosovës e shpalli Kosovën shtet të pavarur më 17 shkurt 2008. Para kësaj date dhe që nga viti 1999 Kosova ka qenë nën administrimin e Misionit të Përkohshëm të Kombeve të Bashkuara (UNMIK) në Kosovë.

Fushëveprimi dhe rëndësia: Kosova është si vend burimor, tranzitor dhe i destinacionit për trafikimin e grave dhe të fëmijëve jashte dhe përbrenda kufijve të Kosovës për qëllime tregtie dhe të ekspluatimit seksual. Statistikat e qeverisë së Kosovës tregojnë se shumica e viktimate kosovare janë fëmijët, përderisa viktimat e huaja janë vajzat e reja nga Evropa lindore. Disa viktima kalojnë përmes Kosovës si transit për në Maqedoni, Itali dhe Shqipëri. Si rezultat i kontrollave strikte nëpër kafiteri dhe restorane, trafikuesit e zhvendosën tregtinë dhe shërbimet seksuale në shtëpitë private që të mos zbulohen. .

Rekomandimet për Kosovën: Të hetohen dhe të ndjekeni penalisht në mënyrë rigorozë kundërvajtësit e trafikimit seksual dhe të fuqisë punëtore, si dhe zyrtarët publik që janë pjesëmarrës në trafikim; të mbështen përpjekjet për të siguruar se trafikuesit e dënuar të dënohen në mënyrë adekuate; të ofrohen trajnime specifike mbi trafikim për prokurorët; të sigurohet mbrojtja adekuate për viktimat dhe që viktimat të mos dënohen në mënyrë të padrejtë për kryerjen e veprave jo ligjore që rrjedhin si rezultat i trafikimit të tyre; dhe të vazhdohet me ndalimin e aktiviteteve të trafikimit, duke përfshirë edhe përpjekjet për të zvogëluar kërkesën për tregtinë e ekspluatimit seksual.

Përpjekjet e qeverisë: Sipas kodit penal, Kosova ndalon trafikimin seksual si dhe trafikimin e fuqisë punëtore përmes Kodit të Përkohshëm Penal të Kosovës, i cili hyri në fuqi në vitin 2004 dhe parashkruan dënimë për trafikimin e qenieve njerëzore të cilat janë mjaft të ashpra dhe korrespondojnë me ato që i parashkuhen krimeve të tjera të rënda, siç është dhunimi. Në tremujorshin e parë të vitit 2008, Shërbimi Policor i Kosovës (SHPK) mbylli 27 shtëpi publike të dyshimta, në krahasim me 6 të tjera që janë mbyllur në periudhën e njejtë të vitit 2007 për shkak të dyshimit të trafikim. Në vitin 2007, ishin 31 ndjekje penale dhe 24 dënimë për trafikuesit e seksit në Kosovë. Njëzet e dy prej të dënuarve janë dënuar me burgim në rradhë prej një deri në 20 burgim. Një i dënuar është gjobitur ndërsa një tjetër është lëshuar me kusht. Nuk kishte hetime ose persekutime të raportuara për trafikimin e fuqisë punëtore. Qeveria ka siguruar trajnim për policinë dhe për policinë kufitare për të identifikuar dhe hetuar trafikimet, ndonëse janë të vetëdishëm për mungesën e njohurisë mbi mjetet kundër trafikimit dhe legjislacioni në mesin e disa prokurorëve. Përderisa kishte raporte për përfshirjen e disa zyrtarëve në trafikim, posaçërisht në fushën e regjistrimin e kontratave për punësim, nuk kishte persekutime ose dënimë të raportuara për ata zyrtarë.

Qeveria e Kosovës, UNMIK-u, organizatat ndërkombëtare dhe OJQ-të, së bashku kanë zhvilluar procedurat standarde operative që qeverisin mbrojtjen dhe ndihmën për viktimat e trafikimit. Raporti i Qeverisë

tregon se u ka ndihmuar 33 viktimate të trafikimit në vitin 2007, ku 14 prej tyre kanë qenë të trafikuara brenda Kosovës. Qeveria financon pjesërisht një strehimore dhe një projekt jetësor të asistuar posaçërisht për fëmijët që janë viktima të trafikimit. Viktimave vendore dhe të huaja u është ofruar mbrojtja dhe qasja në shërbime mjekësore dhe psikologjike përmes strehimores që udhëhiqet dhe financohet nga qeveria dhe IOM-i, si dhe përmes të OJQ-ve që ofrojnë strehime dhe shërbime shtesë për këto viktima. Gjatë vitit të kaluar, Ministria e Drejtësisë nuk i ka ripërtrirë fondet për OJQ-të plotësuese të cilat i ka financuar gjatë viteve të mëparshme. Qeveria arriti që të ofrojë mbrojtje 24 orëshe për një periudhë të kufizuar për viktimat dhe u lejon viktimate që të jasin dëshmi anonime, por që kërcënimet ndaj dëshmitarëve akoma ka mbetur problem serioz në Kosovë. Përderisa viktimat janë të mbrojtura me anë të rregulloreve që të mos ngarkohen me vepra joligjore të kryera si rezultat i trafikimit, ekzistonjné dëshmi të pabaza se viktimat megjithate kanë mundur të burgosen ose automatikisht të deportohen për prostitucion. Viktimat e trafikimit kanë alternative ligjore që të zhvendosen nga vendet ku përballen me vështirësi ose hakmarrje përmes dhënies së statusit të refugiatëve dhe aprovimit të lejeve për qëndrim. Qeveria raporton se viktimate nuk u bëhet presion që të ndihmojnë në hetime dhe dënimet e trafikuesve.

Fushatat për ngritjen e vetëdijes kundër trafikimit më së shumti janë udhëhequr nga organizatat ndërkombëtare dhe OJQ-të me përkrahjen e qeverisë. IOM-i dhe Ministria e Drejtësisë kanë sponzoruar telefonat 24-orësh kundër trafikimit. Në korrik 2007, Kryeministri aprovoi iniciativën ku shpalli që titori të jetë muaji për vetëdijësimin kombëtar për të luftuar trafikimin. Zyrtarët morën pjesë në disa tryeza të rrumbullakëta dhe diskutime në panele për trafikimin e qenieve njerëzore si dhe Ministria e Arsimit, Shkencës dhe Teknologjisë mori pjesë në projektet regionale për t'u ndihmuar prindërve që të parandalojnë që fëmijët e tyre të mos bëhen viktima të trafikimit. Zyra Këshillëdhënëse e Kryeministrat për Qeverisje të Mirë koordinon komunikimin në mes të subjekteve në Kosovë për kundër trafikim duke përfshirë edhe ministritë përkatëse, OJQ-të dhe organizatat ndërkombëtare. Afati i planit kombëtar për veprim ka skaduar në dhjetor 2006 me disa synime të parealizuara. Kryebashkiakët e Kosovës janë duke udhëhequr fushatë për të adresuar tregtimin ilegal seksual.